

Idrottsminnen

Nr 1 – Mars 2018

1971 Thomas Magnuson, Delsbo IF. Skidor.

"Thomas Magnuson tilldelades Hälsingeguldet 1971 främst för sina fina placeringar under 1971 års SM på skidor. Vidare hans förnämliga insatser vid Svenska Skidspelen i Falun, med en seger på första sträckan i stafetten."

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Nytt år, dags för ett nytt nummer av Idrottsminnen!!

I detta nummer av Idrottsminnen berättar vi om 1971 års vinnare av Hälsingeguldet, **Thomas Magnuson**, Delsbo IF.

Strands Hockeygrabbar på en **stormig** resa.

Lars Gösta Larsson skriver om **David "Dalle" Johansson**..

Conny Forsell berättar om vilka Idrottsföreningar i Hälsingland som **jubilerar 2018**.

Vi berättar om **Helge Eriksson** stor skidåkare ifrån Bergvik.

Vi presenterar **Sune Nordhs** frågesport.

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap tillsammans med vår samarbetspartner **Hälsinglands Sparbank** har nu utdelat det första Hälsingeguldet i vår regi, men det var det 78:e **Hälsingeguldet** som delades ut totalt.

Redogörelse från **HIHS Årsmöte 2018** i Bollnäs.

Vi berättar om hur det gick till när **ishockeyn** började i Söderhamn.

Forskarpriset 2017 har delats ut.

Tyvärr har en **styrelsemedlem** lämnat oss.

Välkomna till Idrottsminnen Nr.1 - 2018

Lars Hedlund

Kassörens ruta nr.1 - 2018

Med stor glädje konstateras att Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap under 2017 satte nytt medlemsrekord, **233 medlemmar** fördelade på 194 enskilda medlemmar, 35 föreningar samt 4 förbund, kommuner och företag hade, den 31/12 2017, betalat sina medlemsavgifter och upptagits i vårt medlemsregister.

Bra jobbat av de som värvat dom nytillkomna.

Sen föregående utskick av Idrottsminnen har Thomas Fredin Delsbo, Stig Forslin Forsa, Ingemar Persson Hamrångefjärden, Jan Ahnfeldt, Bertil Bodén, Rolf Enbom, Per Ola Lindqvist, Anders Mikaelsson, Lars Nordin, Henrik Sonerud, Bengt Söderholm Hudiksvall, Mats Svedberg Ilsbo, Sven Lind Ljusne, Stig Lennart Eriksson, Olle Persson Norrala, Gunnar Östberg Sandarne, Svante Nordh Sandviken, Leif Hedin, Åke Jansson Söderala, Erik Björk, Per Lundman, Stefan Ek, Anders Hedlund, Hans Hedlund, Dan Dammbro Söderhamn, Anders Mossnelid Njutånger och Billan & Erik Östlund Segersta tillkommit som nya medlemmar.

Medlemsavgifter, verksamhetsbidrag och annonsintäkter är våra största inkomstkällor och alla hälsas varmt välkomna att stödja oss i vår strävan att bevara Hälsinglands digra och intressanta idrottshistoria till kommande generationer.

Vår kassör, Owe Flodin, tar tacksamt emot anmälan av nya medlemmar, adressändringar och begäran om avslutat medlemskap på 070 569 08 31, oweflodin45@gmail.com

Medlemsavgiften betalas till vårt **bankgiro 273 - 0133** eller **swishas till: 123 038 81 65.**

Våra medlemsavgifter för 2018 är:

Enskild medlem	100;-
Klubbar, föreningar	200;-
Kommuner, företag, förbund	300;-

Tidig utmärkelse för Thomas Magnuson.

I "Idrottsminnens" resa genom Hälsingeguldets historia har vi nu kommit fram till 1971, då hälsingeidrottens största utmärkelse gick till Thomas Magnuson. Ser man med facit i hand på juryns beslut den gången, så var det kanske lite för tidigt och i brist på andra starka kandidater som Delsbo-åkaren fick medaljen. För om statuterna hade medgivit det, så kunde Thomas Magnuson senare ha samlat på sig en ansevärd hög av hälsingeguld – ja ända fram till 1978...

Under de här åren var Thomas Magnuson Hälsinglands mest uppmärksammade affischnamn ute på en idrottslig resa som bland annat gav två VM-guld, ett VM-brons och tio individuella SM-guld.

Och om inte tragedin hade slagit till på ett så obarmhärtigt sätt precis när allt stod på topp, så kunde det också ha blivit en eller annan OS-medalj. Men det ska vi återkomma till.

Vann redan första skidloppet

Under ungdomsåren hemma i Motala, där Thomas Magnuson föddes 2 juli 1950, var det aldrig självklart att det skulle bli skidor. Det var mer en slump som gjorde att den unga idrottstalangen styrde in i skidspåret. För det kunde lika gärna ha blivit fotboll, orientering, bandy eller friidrott.

Thomas vann tidigt, redan som 7-åring, sitt första skidlopp och under åren framåt tog han alla chanser att tävla – när det fanns snö. Och för det mesta vann han.

Många menade ändå att han i nedre tonåren kunde ha valt att satsa på en elitkarriär som fotbollsmålvakt. Men det som till slut bestämde färdvägen var juniorloppet vid Svenska Skidspelen 1967.

Loppet var en direktuttagning till junior-EM i Murau och en nästan okänd yngling från Motala stakade in som segrare före Benny Södergren. Någonstans där föddes en skidkung samtidigt som Östergötlands distriktslag förlorade en juniormålvakt som hade gjort succé vid elitpojkälgret i Halmstad.

Thomas Magnuson hade gjort sitt val och från den dagen var det full satsning på skidåkningen.

Till Delsbo redan som junior

Första anhalten på vägen blev Orsa, där han fick jämbördiga träningskamrater i Evert Olsson och Tommy Limby. Och till Delsbo kom Thomas innan han ens lämnat juniortiden. Här fick han uppbackning av landets kanske starkaste skidsektion – och träffade ”Dalle” Johansson som senare blev lite av en mentor. Och nu gick det fort.

Genombrottet på seniornivå kom 1971 då SM-silvret på 30 km (Lundbäck vann) bidrog till att Thomas det året tilldelades Hälsingeguldet. Från SM i Sollefteå 1972 och fram till 1975 tog sedan Thomas 10 SM-guld.

SM-trippeln i Sollefteå 1972 med seger på alla individuella distanser följdes under de närmaste åren av ytterligare sju SM-guld.

Thomas Magnusons SM-svit är förstas ett stycke svensk skidhistoria med guld på 15 km 1972, 1973, 1974 och 1975, guld på 30 km 1972 och 1974 samt guld på 50 km 1972, 1973, 1974 och 1975.

Guldet i Falun karriärens topp

VM-guldet på 30 km i Falun 1974 (med brons på 50 km) var förstas karriärens höjdpunkt tillsammans med det klassiska guld-rycket i VM-stafetten i Lahtis 1978.

Under större delen av sin aktiva karriär var Thomas Magnuson knuten till Ryonbolaget i Hudiksvall där hans anställning gav fritt utrymme för hans elitsatsning.

Några OS-medaljer blev det aldrig. 1972 i Sapporo var Thomas lite för ung och hade också hamnat i en oförklarlig formsvacka. Till OS 1976 kom Thomas som en av de stora medaljfavoriterna, men bara dagarna innan OS-premiären kom det tragiska budet om att pappa Göte hade omkommit i en trafikolycka och Thomas lämnade OS för att istället vara tillsammans med familjen.

När sedan nästa OS-chans skulle komma 1980 hade Thomas Magnuson avslutat skidkarriären.

Lars Gösta Larsson

Bli Medlem i Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap !!

Du som läser detta, har du någon i din kamratkrets som vill bli medlem i Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap, då skall ni göra följande:

Betala in 100:- till HIHS Bankgiro: 273–0133,
glöm inte att ange betalningsavsändare
eller **Swisha till 123 038 81 65**

Sedan skickar ni ett mail eller kontaktar
Owe Flodin med ert namn och adress

Mobil: 070 - 569 08 31,
E post: oweflodin45@gmail.com

Nytt är att ni även kan anmäla ert intresse på vår
hemsida www.HIHS.se under knappen **"Bli Medlem"**

Strand Hockey i Stormens grepp !!

Här kommer berättelsen om en vådlig färd som ishockeylaget råkade ut för vårvintern 1952. Vi återger den efter en muntlig berättelse av Carl-Gösta Dahnell.

Avfärd från Garagekaféet som vanligt

Det skulle bli match i Sandviken mot Sandvikens AIK. Vi samlades som vanligt på Garage och just som vi gav oss iväg så började det snöa. Inte så våldsamt till en början men det skulle bli värre. Jag (Carl-Gösta) körde Folkvagn och Kalle Strid en mindre buss. Det var överenskommet att vi skulle plocka upp Torgny Mårtensson i Ockelbo. Han jobbade i Edsbyn och därifrån skulle han ta tåget till Ockelbo. Kille Kihlström körde en tredje bil och han skulle åka E4, eller Riks 13 som det då hette, över Gävle till Sandviken.

Rakt in i stormens inferno

Snöfallet tilltog alltmer och snart började det också blåsa. När vi svängde av från huvudvägen mot Ockelbo var det full storm. Vi kom i alla fall fram till stationen, där Torgny väntade, och vi fortsatte mot målet. Snödrivorna över vägen blev större och större. Min Volkswagen flöt fram ganska bra, men Kalle hade det svårare med sin tyngre buss, men vi fortsatte att skotta oss fram. För varje gång vi stannade upplevde vi hur stormen bara tilltog. Snart började det braka i skogen av fallande träd och det dröjde inte förrän vår väg var spärrad av en stor gran. Någon såg eller yxa hade vi inte med oss, men vi visste att vi nyss åkt förbi en gård, och dit återvände vi och frågade om vi kunde få köpa deras såg och yxa. De sålde redskapen med en viss motvilja men vi kunde ge oss på väghindret.

Medan vi stod och sågade brakade det överallt i skogen och nu kom skräcken. Jag erkänner att jag var rädd och jag förstår de unga pojkar som inne i bilen bad till gud för sina liv.

Vi söker en ny väg

Vi måste vända och söka en ny väg. Problemet var att även vägen tillbaka var spärrad av nerfallna träd. Sakta, sakta lyckades vi ta oss allt närmare målet Sandviken, men när vi hade cirka en mil kvar måste vi ge upp. Klockan var då cirka 4 på eftermiddagen och vi var helt slutkörda. Vi tog in på en gård, där vi hade sån tur, att frun just bakat bullar. Vi köpte kaffe av dem och åt upp hela bullbaket.

Ängslan hemma

Hos familjerna hemma i Hudik började ängslan stiga när man ingenting hörde. Det var långt före mobiltelefonernas tid. Lulle Andersson och Gjutarn Pettersson gav sig iväg från fikabordet för att försöka hitta en telefon, men allt var sönderblåst. Från Hudik utgår då efterlysning med hjälp av polisen, men även deras framkomlighet var naturligtvis lamslagen.

Stormen bedarrar

Framåt kvällen började vädret något lugna sig och sedan vi vilat hos den vänliga familjen, började vi åter kämpa för att ta oss fram till Sandviken. Vi kom fram runt midnatt, naturligtvis långt efter utlyst matchstart. Nu kunde vi dock ringa hem och lugna de våra.

Efterspel

Idrottsledare är inte alltid så generösa och förstående mot varandra. Ett lustigt, eller kanske skall man säga tragiskt, efterspel till äventyret var att Sandviken hos hockeyförbundet krävde att man skulle ha poängen utan spel, eftersom Strand inte ställt upp på angiven matchtid.

Nu var det dock bara så att Kille fanns på matcharenan, när matchen egentligen skulle börja och han kunde omvittna att den var omöjlig att spela på. Alla belysningsramper var nerblåsta och snön låg i drivor på isen. Det blev match lite senare på vintern.

Stormfällningen

Senare under året fick många skogsarbetare jobb med att ta hand om de många träd som stormen rev ner runt Strands hockeylag på väg till match i Sandviken.

I slutet på 40-talet och början av 50-talet hade Strand följande slagkraftiga lag. Stående fr.v. Lars Åke Nilsson, Bengt Lövfberg, Ville Jönk, Arne "Kille" Kihlström, Klas Bovin, Olle Borgström och Ecke Holmström. Knästående fr.v. Torgny Mårtensson, Gösta "Bumris" Järderlöf och Kurt "Gjutarn" Pettersson.

Ur Strands IF:s Jubileumsskrift 100 år

Nertecknat av **Ragnar Sundberg**

”Dalle” hade koll på dagsmejan.

När David ”Dalle” Johansson från Delsbo stakade in under Vasalopps-porten den 4 mars 1961 var han den andre hälsingeåkaren efter Olle Wiklund som så långt vunnit Vasaloppet. Det har sedan bara blivit en till; Jörgen Brink – men å andra sidan tog Delsbo-sonen tre raka segrar 2010-2012 i Hudiksvalls IF:s färger.

I nummer 2 av ”Idrottsminnen” 2008 berättade Alf Zettersten om Olle Wiklunds karriär och Vasaloppsseger som gav honom Hälsingeguldet 1941. Ur den artikeln lånar och repeterar vi några sakuppgifter, men den här gången lägger vi fokus på ”Dalles” sensationella rekordlopp som med nära 17 minuters marginal raderade ut Mora-Nisse Karlssons rekord från 1953. Segern i Vasaloppet blev ”Dalle” Johanssons höjdpunkt i karriären. Han hade vid det här laget redan fyllt 35 år och hade inte så lång tid kvar av sin aktiva tid. Senare blev hans stora ledarinsats under såväl Delsbo IF:s storhetstid på 70-talet som i samband med många uppdrag på landslagsnivå också välkända i skid-Sverige.

Olle sex gånger bland de fem bästa

Sju gånger åkte ”Dalle” Vasaloppet med placeringsraden 21–13–6–15–13–11–1.

Men först några rader om Olle Wiklund som var med i slutstriden flera gånger i Vasaloppet. Både tävlingsformen och åktiden passade den sege och uthållige hälsingen och efter att ha blivit 2:a 1941 nämndes han med respekt bland konkurrenterna på startlinjen. Olle Wiklunds placeringar mellan 1940 och 1948 talar sitt tydliga språk: 13–2–1–3–4–5–4–14. Att Olle som motionär fortsatte att åka Vasaloppet långt upp i åldern (bl.a i Öppet spår som 77-åring 50 år efter sin seger) tillhör också bilden av en hängiven kämpe som aldrig gjorde någonting halvhjärtat, men som kanske inte alltid kände sig bekväm med offentligheten.

Det berättas att när Olle efter sin seger återvände hem, och fick reda på att en stor uppvaktning väntade på perrongen vid Bergviks station, funderade han på att stiga av vid någon tidigare station för att slippa uppståndelsen.

Trivdes bäst i ensamhet

Och på något sätt var det samma sak med "Dalle" 1961. Att vinna var en sak, att hamna i centrum för tidningar och radio var något helt annat och inte lika bekvämt. "Dalle" valde, även under sin tid som ledare för en av dåtidens främsta skidklubbar, att hålla sig i bakgrunden. Bäst trivdes han nog ändå ensam vid en skogsbäck med ett metspö i händerna för att försöka locka någon bäcköring till hugg. Han varnade ofta om farorna med "den nya tidens" stress och karriärjakt.

Vasaloppet 1961 hade samlat 1.444 deltagare. "Dalle" hade övernattat i Sala tillsammans med John Bryngelsson och Emil Fredin. Efter en tidig frukost med ägg och risgrynsgröt styrde de vidare mot Sälen.

När starten gick var det rena blixtföret, något som skulle ändra sig efter några timmar när dagsmejan kom och gjorde att loppet fick olika ansikten, men "Dalle" hade chansat med vallningen för att ha bra skidor mot slutet av loppet. Han hade hittat rätt med en Rex kallvalla i botten och Swix skarklister ovanpå.

Vallan höll hela vägen

I Evertsberg ledde Sture Grahn före John-Erik Eggens, "Dalle", Bengt Eriksson och Rolf Rämngård. Fram till Oxberg hade "Dalle" tappat 2 minuter på Sture Grahn.

När sedan tätgruppen nådde Gopshus hade Rämngård fallit tillbaka medan "Dalle" hade avancerat. Sture Grahn hade då bara 30 sekunders ledning före "Dalle". När sedan Grahn hoppade ur spåret för att bättra på vallan stack "Dalle" ifrån och nådde Mora i klar ledning på 4.45,10. Sture Grahn var tvåa på 4.50,22 och därefter följde Eggens på 4.51,54, Sixten Jernberg på 4.52,46 och Bengt Eriksson på 4.52,52.

Efter målgången var "Dalle" – som inte hade någon större vana vid den mediala uppvaktningen – närmast generad över all uppståndelse. Det årets förstapris var en Hammondorgel (vad nu "Dalle" skulle med en sådan) men den lyckades han byta mot en tv-apparat.

Hemma i Delsbo fortsatte sedan uppvaktningarna på måndagen. Bland mycket annat hade Delsbo IF gått i spetsen för en insamling till en båt – något som säkert passade "Dalle" bättre än en orgel...

David Rune Johansson var född 16/8 1926 och gick ur tiden 24/9 2005

David "Dalle" Johansson med uppvaktande kranskulla efter den sensationella segern i Vasaloppet 1961. (Foto från Vasaloppsmuseet)

Lars Gösta Larsson

Hans Göran Westberg har avlidit

Hans Göran Westberg, vinnaren av Hälsingeguldet 1963, har avlidit i en ålder av 79 år. "HG", som han oftast kallades, var 1960-talets stora löpardominant i Hälsingland med flera landslagsuppdrag och SM-final på 800 meter, som var hans bästa distans och där han fortfarande är innehavare av distriktsrekordet.

HG Westberg, som under sin aktiva karriär tävlade för Strands IF i Hudiksvall, noterade också nationellt gångbara tider på både 400 och 1000 meter.

Vid sidan av friidrotten hade HG Westberg sitt stora fritidsintresse i musiken, där han under en period hade en framträdande roll i Orfei Drängar. Han var också en god Bellman-tolkare.

HG Westberg avled den 17/11 2017.

Vilka Idrottsföreningar i Hälsingland jubilerar 2018?

Under innevarande år skulle 12 idrottsföreningar i Hälsingland kunnat fira jubileum, modell större - om de bara hade överlevt. Tre av dem lever i allra högsta grad och har säkert planer på någon form av jubileum.

Söderhamns Skidlöpningsförening "Faxe" bildades troligen redan 1893, alltså för 125 år sedan, men blev nu inte så långlivad.

1918 såg Voxnadalens Fotbollförening dagens ljus i Alfta men den blev inte heller den så långlivad utan avfördes från Riksidrottsförbundet redan 1921.

1943 bildades en handfull föreningar som inte hann uppnå sin 75-årsdag. Iggesunds Boxningsklubb upphörde 1949, Järvsö BTK avfördes 1958, Edsbyns Tennisklubb ingår inte i RF-familjen längre och Ljusdals BTK avfördes 1956. Sedan har Ljusdals BTK återuppstått ytterligare två gånger men finns inte kvar i dag.

1968 bildades fyra föreningar i distriktet men tre av dem finns inte med i RF längre, varken Tandsjö Gymnastikklubb, Järvsö Tennisklubb eller Via Gymnastik- och Motionsförening.

De två föreningar som överlevt sedan 1943 är Alfta Tennissällskap och Ängebo IK, som båda kan ställa in sig på 75-årsfirande.

Edsbyns SK

Distriktets enda 50-åring på föreningssidan är Edsbyns Skidklubb, med ett halv-

dussin svenska mästerskap och en handfull OS-deltagare på meritlistan.

Conny Forsell

Helge Eriksson en stor Idrottsledare i IFK Bergvik

Träffade Helge för ett år sedan, några dagar innan SM-veckan i Söderhamn startade. Helge var ju med och åkte förra gången SM-tävlingarna på skidor var i Söderhamn 1951, då tävlade Helge Eriksson för Kilafors under den tiden när SM gick av stapeln.

Helge berättade under den korta stund jag träffade honom att han kommer ihåg att det var många som tävlade och att det var bra förhållande under tävlingen. Han kommer även ihåg att det var nåt krångel med vem som vann om det var Mora-Nisse eller Sten Bergkvist. Men som vi vet, var det Sten Bergkvist som vann.

Helge berättade också att han kände Mora-Nisse och att han tyckte mycket om honom. En ödmjuk och generös person. Han berättade också att han åkte flera Vasalopp och då startade han i det främre ledet tillsammans med Mora-Nisse och det fanns inget storhetsvansinne hos Mora-Nisse, han ställde in sig i ledet som alla andra berättade Helge.

Helge var under slutet av 40 talet och i början av 50 talet en ledande skidåkare i Hälsingland. Han var med om att tampas med David "Dalle" Johansson om segern i de flesta skidtävlingar i början på 50 talet.

Helge slutade på en hedrande 25:e plats på 3-milen i SM-tävlingen 1951 i Söderhamn, det var bara en hälsing som kom före Helge i prislistan och det var Nils Eriksson, Ljusdal som kom på 24:e plats i prislistan.

Helge berättade också att han träffade Mora-Nisse även efter skidtävlandet, Mora-Nisse brukade besöka O-ringen i Mohed och då brukade de träffas och diskutera gamla skidminnen. Efter sin egna karriär var Helge ett ledande namn i IFK Bergviks skidsektion, där Helge var den ledande skidledaren under många år, även bröderna Södergren var Helge tränare åt i ungdomen. Vi vet ju hur det gick för Anders Södergren, många medaljer.

Nämnas skall även att Helge åkte Vasaloppet 1951 och fick nästa samma tid som när Olle Wiklund åkte 1942 (ca: 5 tim. 30 min)

Kan berätta att Helge var vår gäst på skidmuseet under SM-veckan och berättade om 3 milen han var med om 1951. Det blev så lyckat att även Radio Gävleborg och SvT ville ha besök av honom. Tror nog att höjdpunkten blev när Helge fick sitta i Tv-soffan tillsammans med Yvette Hermundstad, Jakob Hård, Anders Blomqvist och till och med Charlotte Kalla och diskutera skidor. Stort!

Sedan skall nämnas att Helges dotter Eva Edejern (Eriksson) var ju en enastående duktig orienterare, med många segrar inte bara i Hälsingland.

Tyvärr när jag skriver detta, läser jag samtidigt i tidningen att Helge Eriksson tyvärr hastigt har gått bort. Helge skulle fylla 94 år till våren.

Men den korta tid jag hade nöjet att träffa Helge, fick man en härlig känsla vilken stor idrottsman och skidledare Helge har varit för IFK Bergvik.

Lars Hedlund

Vi provar igen med en frågesport, även denna gång med fina priser!!

1:a pris 2 st Sverigelotter
2-3:e pris 1 st Sverigelott

1. Morännet, 40 km har varit en återkommande skidtävling i Hälsingland. Tävlingsplats?

1. Vallsta

X. Föne

2. Hamra

2. Hälsingeguldet delades 1949 ut till en kvinna för första gången. 1938 delades det första priset ut till Nils Wästberg, Strands IF, friidrott. Vem var pristagarinnan?

1. Märta Hansson

X. Britt Strandberg

2. Gun Eriksson

3. Hoppskogen är namnet på en idrottsplats i landskapet. Vilken fotbollsförening spelar sina hemmamatcher på idrottsplatsen?

1. Korskrogens IK

X. IFK Gnarp

2. Wallviks IK

4. Vilken fotbollsspelare har fått Hälsingeguldet?

1. Bertil Svensson

X. Tomas Brolin

2. Petter Hansson

5. Vilken gren i friidrott är det äldsta Distriktsrekord utomhus för herrar. Inger Sköld, Järvsö IF har det äldsta distriktrekordet på damsidan. Diskus, 47.24.

1. 800 meter

X. 3000 m hinder

2. Höjdhopp

6. Vasaloppet vann 1961 av David "Dalle" Johansson, Delsbo IF på rekordtiden 4:45:10. Vem av de nedanstående skidåkarna har inte vunnit tävlingen?

1. Thomas Magnuson

X. Olle Wiklund

2. Jörgen Brink

7. Eriknäsbo är en plats där det arrangerar motortävlingar. Bengt Åberg vann där SM-finalen i isracing 1995. Var hittar vi banan?

1. Edsbyn

X. Bollnäs

2. Voxna

8. Första SM finalen för ett bandylag från Hälsingland spelades 1943 där Bollnäs mötte Västerås. Matchen slutade oavgjord 2–2 vilket gjorde det blev omspel där Västerås vann med 3–0.

Men vilken förening är den äldsta?

1. Broberg IF

X. Edsbyns IF

2. Bollnäs GIF

9. Hjälmskydd vid ishockey spel har genom åren inte varit obligatorisk. Sven Tumba gjorde SPAPS-hjälmen känd och använde den i VM 1963. När blev hjälmskydd obligatoriskt vid seriespel?

1. 1961

X. 1967

2. 1964

10. Vilket ord förknippas med skytte?

1. Diopter

X. Spinnaker

2. Pinjong

11. Folkrace körs på banan med täckta typbesiktade bilar. Hastigheten vid tävlingar får inte överstiga 80 km/tim. Ägaren är vid anfordran tvingad att sälja sin tävlingsbil. Summan är?

1. 10,500:-

X. 7,500:-

2. 6,500:-

12. Bowlingföreningen, Reginaklubben af 09 var Sveriges första bowlingföreningen med start 1909. I Hälsingland har vi tio bowlingföreningar. Var hittar vi BK Lin?

1. Ljusdal

X. Edsbyn

2. Söderhamn

13. En grundläggande regel i golf är att en spelare inte får acceptera hjälp inför slaget. 1971 slog astronauten Alan Shepard två golfbollar på månens yta. Hälsingland har en världsspelare.

1. Pernilla Lindberg.

X. Charlotte Sörenstam

2. Tina Segerqvist

Ni skickar svaren på frågorna med e-post till:

lars.hedlund@soderhamn.com

eller med post till:

Lars Hedlund
Svarven 408
826 94 Norrala

Vi vill ha svaren före den 15 april 2018.

Vinnarna publiceras i nästa nummer av Idrottsminnen och får sina Sverigelotter i nästa Idrottsminnets utskick.

Lycka till !!

OBS: Många av våra medlemmar kommer att få ändrade **Postnummer** från och med den **5 mars 2018**. Viktigt att ni meddelar vår kassör Owe Flodin om ditt Postnummer ändras: Owe Flodin, 070 569 08 31 eller oweflodin45@gmail.com

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap har i slutet av februari 2018 uppdaterat sin hemsida. www.HIHS.se
Några nyheter: Man kan ansöka om medlemskap på hemsidan, sedan finns det möjlighet för företag att profilera sin logotype på vår hemsida. Sedan kommer vi som administrera hemsida att få det betydligt enklare att lägga upp nyheter som berör medlemmarna i HIHS!

Hälsingeguldet är utdelat och Jerker Lysell, Rehns BK, blev vinnaren 2016.

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap (HHS) tillsammans med Hälsinglands Sparbank delade ut **Hälsingeguldet** för 78:e gången i ordningen, men det var den 1:a gången vi delade ut **Hälsingeguldet** i egen regi.

Man måste nog säga att det har jobbat en hel del innan vi fick till allt som ingick i **Hälsingeguldet 2016**. Men till slut kunde juryn, enhälligt bestämma sig för att **Jerker Lysell**, Rehns BK var den rätta idrottspersonen.

Här ser vi fr.v **Erik Wiger**, **Lars Hedlund** representanter från Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap, **Jerker Lysell**, Rehns BK och **Annica Rengman Berg**, Hälsinglands Sparbank.

Hälsingeguldet delades ut på Hällåsen i Söderhamn strax innan bandyderbyt Broberg - Bollnäs inför 2500 åskådare.

Motiveringen till Hälsingeguldet 2016 lyder:

"Jerker Lysells VM-guld 2016 i Strömstad var en bragd som i det närmaste saknar motstycke i svensk orienteringshistoria. Trots stora skadeproblem under året lyckades han ändå ta VM-guld i sprintorientering. Förutom VM-vinsten tog Jerker även andraplatsen i herrarnas huvudklass vid O-ringen 2016."

Som sagt, nu var 2016 års Hälsingeguld avklarat, men HIHS tillsammans med Hälsinglands Sparbank har redan skickat ut förfrågan till Specialdistriktsförbunden (SDF) att anmäla in kandidater som de anser ha goda möjligheter att erhålla Hälsingeguldet 2017. Vi har fått in 8 kandidater och vi i juryn har redan haft det första mötet och diskuterat kandidaterna till Hälsingeguldet 2017.

Nomineringarna till 2017 års utdelning är följande:

Bandy	3 kandidater
Friidrott	1 kandidat
Orientering	2 kandidater
Skidor	1 kandidat
Skidorientering	1 kandidat

Vår förhoppning är att Hälsingeguldet 2017 kommer att delas ut under sommarmånaderna 2018.

Platsen för utdelningen är inte klart ännu.

Vi får återkomma med mer information om Hälsingeguldet 2017 i nästa utgåva av idrottsminnen.

Lars Hedlund

Så startades ishockeyn i Söderhamn ...!!

Gunnar Östberg även kallad ”Körbär” i idrottskretsar berättar hur ungdomarna i Söderhamns startade upp ishockeyklubben Söderhamns Ungdomsgårds Pojklubb (SUPK)

Året var 1948 och som 10-åring var det naturligt att undertecknad med kompisar i grannskapet sökte sin fritid i närbelägna Ungdomsgården på Götgatan 13.

Dåvarande föreståndarinnan Margareta Schnell tyckte då att vi borde utveckla vårt starka idrottsintresse genom att bilda en pojklubb med inriktningen fotboll på somrarna och skridskospel vintertid.

Margareta ställde själv upp som ansvarig ledare och undertecknad utsågs som kassör i den nu startade klubben. Namnet fastställdes till:

Söderhamns Ungdomsgårds Pojklubb (SUPK)

Vid den tiden var det nästan som en dröm att få på sig en matchtröja med nummer på ryggen. För att nå målet bildades en sparklubb där var och en sparade 25 öre per vecka som stoppades ner i en tom literflaska med uppskuren kapsyl (myntintag) som därefter förseglades med röd lack som fick utgöra kassaskrin.

Efter en tids sparande blev suget efter matchtröjorna allt starkare och till slut beställdes 10 st blå och 1 st grön målvaktströja hos närbelägna Forsbergs Järn o Sport. Tröjorna kostade 8 kronor och 30 öre, det fattades ca:40 kronor i kassan.

Men vår hängivna föreståndarinna Margareta Schnell meddelade att hon skulle skjuta till det resterande beloppet ur egen kassa.

Inom ramen för själva kommunaldrivna ungdomsgården ingick också en praktiktjänst för blivande ungdomsledare.

Vid den här tiden fanns Östersundsbon Harald Olsson på tjänsten. Harald Olsson var en duktig tecknare och snidare och det var denne Olsson som utformade klubbmärket som han sedan skar ut i en tjock läderbit som skulle utgöra stämpeldyna för färgtryck på tyg.

Det färdiga klubbmärket erhöll var och en för att själva sy fast på de nyinköpta tröjorna.

Klubben deltog sedan med kvartersfotboll, undertecknad minns också att laget hade ett utbyte med en ungdomsgård från Linköping på somrarna och en vinterutflykt till Timrå där vi spelade ishockey på lördagen och bandy på söndagen.

Med tiden smögs sig allt äldre spelare in och klubben bytte namn till **Söderhamns Ungdomsgårds Ishockeyklubb (SUIK)** men man spelade enbart ishockey på lokalnivå.

År 1951 registrerades klubben inom ramen för Riksidrottsförbundet (RF) verksamhet.

Klubben bytte namn för tredje gången den 30 nov 1961, då ändrades klubbens namn till **Söderhamns Ishockeyklubb (SIK)**. Klubbmärket förverkligades av klubbens materialförvaltare Sture Bister. Främsta orsaken till namnbytet var att förväxlingar SUIK och SUIF, det senare **Söderhamns Ungdomsgårds Idrottsförening** som bekant med stora framgångar inom bordtennisen. Dessutom förväxlades då kommunen delgav sitt anslag till själva gårdsverksamheten.

År 1984 genomfördes en sammanslagning avseende senior och juniorverksamheten mellan Söderhamns IK och Ljusne AIK. Den nybildade klubben döptes till **Söderhamn/Ljusne HC**.

Den huvudsakliga orsaken var att SIK:s seniorspelare helt enkelt ledsnat på Hällåsens uterink.

Här nedan visas var ishockeyrinken har varit under åren.

- 1950–1953 Rinken var mellan Svea bio och Söderhamns ån
- 1954–1956 Rinken var på Faxevallen
- 1957–1959 Rinken fanns på Söderhamns IP, framför huvudläktaren.
- 1960–1963 Rinken fanns på Söderhamns IP parallellt med tennisbanorna.
- 1964–1972 Rinken fanns framför entrén vid Söderhamns IP
- 1973 - Hällåsen

En klassisk bild på Ungdomsgårdens lag 1955.

Bakre raden fr.v. Lennart Torstensson, Lars-Martin Eriksson mer känd som "Singel" och sportskrivare på tidningen Expressen i många år, Stig Nilsson, Ola Lundkvist, Roland "Paris" Strandlund, Lennart "Kina" Andersson och Bertil "Timpa" Larsson. Främre raden fr.v. Gunnar Östberg, Bertil Palmqvist, Sören Jonsson, Stig "Kuggen" Nilsson med tiden generalsekreterare i Svenska Ishockeyförbundet, Bror Nordin och Bertil Härdin.

Årsmöte 2018.

Tisdagen 27 februari 2018 höll Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap årsmöte på Kämpens bygdegård i Bollnäs

Ordförande Erik Wiger hälsar de 19 mötesdeltagarna varmt välkomna, förklarar mötet öppnat och påkallar en tyst minut samt tänder ett ljus för att hedra minnet av framlidne styrelseledamoten Erling Strandberg, Bergsjö.

Bertil Hult valdes till ordförande för mötet och lämnade en utförlig och intressant redogörelse över Bygdegården Kämpens, Harry Enestig fick förtroendet att upprätta protokollet och Conny Forsell och Jan-Erik Flink utsågs till justeringsmän för protokollet.

Dagordningen, inbjudan, verksamhets-, förvaltnings- och revisionsberättelserna presenterades och lades till handlingarna med mötets godkännande.

Styrelsen beviljades full ansvarsfrihet för det gångna året.

Medlemsavgifterna bestämdes bli oförändrade, 100;- för enskild medlem, 200;- för föreningar och 300;- för förbund, kommuner och företag.

Såväl ersättning för utförda arbeten som milersättning beslutades bli oförändrade.

Inga medlemsmotioner eller styrelseförslag förelåg.

Sällskapets "Forskarpris" utdelades till Lars-Gösta "Larsa" Larsson.

Lars Hedlund valdes till sällskapets styrelseordförande, på 1 år, efter Erik Wiger som undanbett sig omval efter 4 år på denna post.

Owe Flodin, Korskrogen och Sune Nordh, Söderhamn omvaldes till ordinarie styrelseledamöter och nyval skedde på Börje Lindblom, Gnarp, alla på 2 år.

Till styrelsesuppleanter valdes Göran Strömbom (omval) och Erik Wiger (nyval), på 2 år.

Revisor Ingvar Thuresson och suppleanten Tore Tjärnberg omvaldes på 1 år.

Lars Andersson, Hans-Ola Larsson och Jan-Erik Flink omvaldes som ledamöter i valberedningen

Beslut om rätten att teckna firman i bank, annan penninginrättning eller myndighet samt full behörighet till internetbanken, full dispositionsrätt och rätt uttaga bank- eller kreditkort kopplat till sällskapets bankkonton hänsköts till den nya styrelsen att fatta.

Erik Wiger och Bertil Hult avtackas med varsin blombukett.

Lars Hedlund tackar för förtroendet att leda HIHS under kommande verksamhetsår och Bertil Hult tackar för förtroendet att få leda dagens årsmöte.

Här överlämnar Erik Wiger ordförandeklubban till Lars Hedlund, nye ordförande i sällskapet.

Owe Flodin

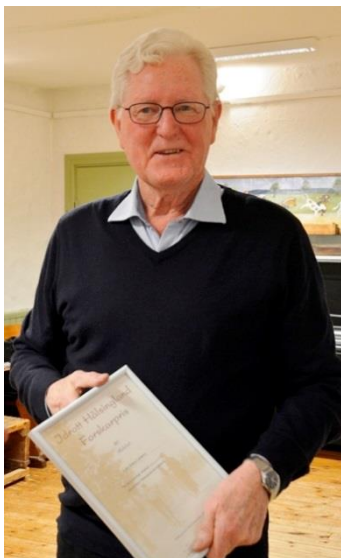
Forskarpriset 2017 till Lars Gösta Larsson.

I samband med Hälsinglands Idrottshistoriska sällsapps årsmöte i Bollnäs den 27 februari fick Lars Gösta Larsson, Hudiksvall ta emot forskarpriset för 2017. Han blir därmed den elfte pristagaren sedan starten 2007.

Lars Gösta, som kanske mera är känd under signaturen "Larsas" i Hudiksvalls Tidningen/Hälsinglands Tidning, är en flitig medarbetare i Idrottssällskapets tidning Idrottsminnen.

Forskarpriset för 2017 får han i första hand för sin gedigna kartläggning av Hälsinglands distriktslags matcher i fotboll genom tiderna.

Som av en händelse kunde han presentera sitt material i Idrottsminnen lagom till Hälsinglands Fotbollförbunds 100-årsjubileum.

Forskarpriset 2017 tilldelas
Lars Gösta Larsson

Från 1962 fram till 1982 var Lars Gösta sportchef på Hudiksvalls Tidning/Hälsinglands Tidning. Sedan gick han över till andra uppgifter på tidningen.

Han skapade bland annat sidan "Nu & Då" som blev ett mycket efterlängtat och populärt inslag bland läsarna.

Lars Gösta har fortsatt med sitt skrivande även efter pensionen. Förutom många läsvärda artiklar i Idrottsminnen är han medarbetare på Hudiksvalls HC:s hemsida med både analyser och rappa matchreferat.

Forskarpriset har tidigare delats ut till: 2007 Erik Svensson, Järvsö, 2008 Jan-Erik Johansson, Edsbyn, 2009 Jan-Erik Olsson, Hudiksvall, 2010 Ragnar Sundberg, Hudiksvall, 2011 Erik Wiger, Järvsö, 2012 Gösta Blank, Delsbo, 2013 Rolf Krohn, Hudiksvall, 2014 Conny Forsell, Växbo, 2015 Olle Norén, Ljusdal, 2016 Owe Flodin, Korskögen.

Leif Flodin

Erling Strandberg har gått bort.

Vår vän och styrelsekamrat Erling Strandberg gick bort för en tid sedan.

Styrelsen sökte länge en möjlighet att få en fast kontakt i Nordanstig och eftersom vi i Hudiksvall var närmaste grannar, så föll lotten på oss att försöka skaffa fram någon som kunde representera sällskapet i Bergsjö.

Janne Olsson och jag fick höra talas om att Erling Strandberg i Kite brukade bjuda hem folk till frågesport med idrottsfrågor. Vi dök oanmälda upp till en sådan sammankomst och blev varmt välkomnade. Erling hade mycket riktigt ställt samman en klurig frågesport kring idrottshistoria. Vi löste problemen med gemensamma krafter runt den flammande elden i den öppna spisen hemma hos Erling, och närvarande idrottsledare från Nordanstig kompletterade med att berätta hur det stod till med idrotten på hemmaplan under just den tid vi kom att beröra.

Erling hade en stor fond av idrottshistoriskt kunnande. Han blev vår kontakt i Bergsjö och deltog med iver i styrelsearbetet och var med på flera av sällskapets resor.

Vi minns honom med värme.

Ragnar Sundberg

Gör ett besök i Glada Hudik

Här finns den unika miljön och Sveriges gladaste handelsstad med ett 80tal butiker, restauranger och caféer mitt i centrum.

